

SKAT 17. oktober 2020

Klimaafgift: Lettelser af selskabsskatten misser målet

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Sofie Holme Andersen
Cheføkonom

Sune Caspersen
Chefanalytiker

Hvis vi indfører en ensartet drivhusgasafgift, skal virksomheders øgede udgifter ikke kompenseres med selskabsskattelettelser. Tal viser, at de blot vil forgylde aktionærer i brancher, der ikke udleder.

Kontakt

Chefanalytiker

Sune Caspersen

📞 26 20 02 28

✉️ sc@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Der er brug for at holde tungen lige i munden, når vi som samfund laver politiske tiltag på vejen mod målet om at reducere Danmarks samlede drivhusgasudledninger med 70 procent i 2030 sammenlignet med 1990.

Vi skal passe på de danske virksomheders konkurrenceevne og dermed danske arbejdspladser, ligesom vi skal passe på, at vi ikke efterlader regningen til de laveste indkomstgrupper. Særligt udfordrende bliver det at skrue en afgift på drivhusgasudledninger sammen på en måde, så vi holder den sociale og økonomiske balance.

En ensartet afgift på drivhusgasudledninger, som for eksempel [Klimarådet har foreslået](#), er isoleret set et effektivt middel til at nå 2030-målet. Men uden en form for compensation vil den gå ud over virksomhedernes konkurrenceevne, og vi risikerer, at de flytter produktionen til lande med lempeligere miljøkrav.

Som forudsætning for at indføre en klimaafgift har [Dansk Erhverv foreslået](#) at sænke selskabsskatten frem mod 2024 med tre procentpoint. Sådan en løsning giver kun mening som kompenserende tiltag, hvis den rent faktisk kompenserer de brancher, der rammes på konkurrenceevnen som konsekvens af afgiften.

Vi har kigget på tallene.

De brancher med virksomheder, der har store overskud og dermed betaler broderparten af selskabsskatten, er nærmest én-til-én de samme brancher, der udleder meget få drivhusgasser. Det fremgår af figuren. Hvis der skulle have været en sammenhæng, skulle søjlerne parvist have nogenlunde sammen længde.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik. Anm.: Opgjort ekskl. landbrug, skovbrug og fiskeri samt finansiering og forsikring. Opgjort på baggrund af CO₂-ækvivalente udledninger ekskl. biomasse i 2018 og fordelingen af betalte selskabsskatter i 2018. "Erhvervsservice mv." omfatter brancherne Information og kommunikation, Ejendomshandel og udlejning, Vidensservice og Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service. "Øvrige serviceerhverv" dækker Kultur og fritid samt Andre serviceydelser mv.

Landbruget og finanssektoren er udeladt. Landbruget, fordi Dansk Erhverv i deres udspil har undtaget landbruget for afgifter indtil forventeligt 2028 – på trods af at landbruget er den branche, der udleder absolut flest drivhusgasser, når CO₂ fra afbrænding af biomasse ikke medregnes. Finanssektoren, fordi Dansk Erhverv i deres udspil har undtaget finanssektoren for skattelettelser.

Tilbage står, at de brancher, der vil få mest ud af en selskabsskattelettelse, er en række serviceerhverv, herunder handel, hotel, restauranter og erhvervsservice. De er alle kendetegnet ved at stå for en lille andel af drivhusgasudledningerne på dansk grund.

Derudover står industrien til at vinde på manøvren, men det er primært, fordi man ser industrien som ét hele. Når man opdeler industrien på underbrancher, ligger hovedparten af udledningerne i plast-, glas- og betonindustrien, mens størstedelen af overskuddet ligger i medicinalindustrien og anden industri. De sidstnævnte er kendetegnet ved at have relativt små udledninger.

Med andre ord: Selskabsskattelettelser er et meget dårligt instrument til at kompensere brancher for øgede udgifter ved en drivhusgasafgift. Den lavere selskabsskat vil blot forgylde aktionærerne i brancher, der ikke udleder drivhusgasser.

De brancher, der udleder mest, er (udover landbruget og plast-, glas- og betonindustrien) forsyningssektoren og transporterhvervene. Det er her, provenuet fra en drivhusafgift vil komme fra, hvis man indfører Dansk Erhvervs bud på en drivhusgasafgift.

Det vil primært være forsyningssektoren, der skal betale regningen for at få sænket selskabsskatten. Men her opstår det næste problem. Forsyningssektoren har nemlig ret konkrete planer for, hvordan deres drivhusgasudledninger nedbringes. Ifølge Energistyrelsens basisfremskrivning vil deres udledning i 2030 blot være 0,5 millioner ton CO₂-ækvivalenter. Det er omkring fem procent af det, de udledte i 2019.

Konsekvensen bliver, at hvis drivhusgasafgiften får den ønskede effekt på udledningerne, vil provenuet fra den mindskes efterhånden, som vi kommer tættere på at opfylde 70-procentsmålsætningen. Afgiften vil være en midlertidig indtægtskilde for staten.

Det er altid uholdbart at anvende midlertidige og usikre indtægter til at finansiere permanente udgifter. Drivhusgasafgiften vil være en svindende indtægt, mens selskabsskattelettelserne vil være permanente.

Kompenserende tiltag, der sikrer virksomhedernes konkurrenceevne og husholdningsbudgettet, bør derimod tilrettelægges, så de udfases over tid og ikke gør unødigt indhug i det finanspolitiske råderum.

Der er også et tredje problem. Når virksomheder pålægges afgifter, de ikke kompenseres for, vil de som oftest "sende dem videre i systemet" – altså til deres kunder. Forsyningssektoren vil til en start få størstedelen af regningen. Problemet er bare, at den i langt højere grad end øvrige brancher består af virksomheder, der efterlever hvile-i-sig-selv-princippet. Det vil sige, at deres sigte ikke er at generere et overskud, men i stedet at opretholde balance mellem indtægter og udgifter.

Derfor har de heller ikke andre muligheder end at sende regningen videre til kunderne, når en afgift øger deres udgifter.

Tillige er langt størstedelen af deres kunder privatkunder. Derfor vil en drivhusgasafgift, som primært pålægges forsyningssektoren, i overvejende grad blive betalt af husholdningerne. Det vil i højere grad belaste de laveste indkomstgrupper, da afgiften vil udgøre en meget større andel af indkomsten end for de rigeste. Så meget mere el og varme bruger man nemlig ikke, bare fordi man tilhører en vellønnet husholdning.

Samtidig rammer afgiften geografisk skævt og risikerer at sætte yderligere skub i skævvridningen af landet. Det vil kræve kompenserende tiltag – for eksempel højere grøn check og målrettet forhøjelse af befordringsfradraget – at modvirke disse skævheder.

Vi får brug for hver en krone til at sikre balancen i den grønne omstilling, og her misser selskabsskattelettelser målet.

Bragt i Politiken den 18. oktober 2020